

DE REUS
ATLETISME
El Club Natació Reus Ploms, campió comarcal, en batre definitivament el Gimnàstic de Tarragona. Des de l'any 1924, que varen començar els Campionats comarcals, el Club Gimnàstic de Tarragona havia ostentat la supremacia atlètica, any darrera any, fins avui, que la joventut entusiasta que s'arreglaja dintre aquest Club modest i entusiasta que és conegut arreu de Catalunya pel nom de "Ploms", els ha barrant el pas en una lluita neta, puix que cal remarcar que no la més petita protesta s'ha presentat en el transcurs de les tres jornades del Campionat. Felicitem, doncs, els novells campions i tinguem també uns mots per als amics del Club Gimnàstic de Tarragona, que han sabut perdre amb tot l'honor esportiu, després de dotze anys de guanyar.

Els resultats tècnics de la tercera jornada han estat els següents: 1.500 metres lliures. — Primer, Ballesteros I (P.), 4' 33"; segon, Besora (P.), 4' 33" 1-5; tercer, Aguiló (G.); sisè, Zabalo (G.).
500 metres lliures. — Primer, Ballesteros I (P.), 1' 10"; segon, Pujol (P.), 1' 10"; tercer, Blanch (G.), 1' 10"; quart, Besora (P.), 1' 10"; cinquè, Zabalo (G.), 1' 12" 4-5; sisè, Serrano (G.), 1' 16" 3-5.
1.000 metres lliures. — Primer, Badia (P.), 10' 30" m.; segon, Soler (P.), 10' 24" m.; tercer, Llorens (G.), 9' 52" m.; quart, Huguet (G.), 9' 11" m.; cinquè, Pujol (P.), 9' 02" m.; sisè, Carreres (G.), 9' 01" m.

10.000 metres lliures. — Primer, Ballesteros II (P.), 36' 44"; segon, Ballesteros I (P.), 36' 49"; tercer, Soler I (G.); quart, Marco (G.).
Rellevaments 4 per 100. — Primer, Ploms (Vernet - Soler - Mas i Pujol), 50"; segon, Gimnàstic de Tarragona (Garreta - Nadal - Huguet i Viesana), 52" 4-5.

Puntuació final:
Club Natació Reus Ploms, 194,5.
Club Gimnàstic Tarragona, 164,5.
Lluís Mas

DE GIRONA
CAMPIONAT AMATEUR
Corresponsal a aquest Campionat ahir se celebrà el partit La Bisbal-Figueras. Va guanyar el primer per 2 gols a 0.
— Ens assabentem que el Comitè de Competició ha fallat el piet Portbou-Girona; han tornat a celebrar el partit, la qual cosa ha fet que la classificació establerta sigui aquesta:

La Bisbal, 4 partits, 8 punts.
Portbou, 2 partits, 2 punts.
Girona, 2 partits, 2 punts.
Figueras, 4 partits, 0 punts.
El partit Girona-Portbou, anunciat per a ahir, va ésser suspès sense que en sapiguem la causa.

BOXA
Es un fet, la celebració de vetllades de boxa d'una manera periòdica a la nostra ciutat. La primera està anunciada per al divendres, dia 6, a les deu de la nit, al Teatre Municipal, sota el següent programa:
Púate contra Preter, Berya contra López, Canals i contra Muñoz i Canals II contra Tormo. Els quatre primers són del G. E. i E. G. i els restants del Poblet Boxing Club.
Els combats professionals anunciats són Jim Terry contra Habor i Alemany contra Cobocho. Aquest últim a 8 repasses de tres minuts.
Hi ha molta expectació i sembla que serà un èxit, perquè el programa està molt bé.

DE BLANES
FESTIVAL BILLARISTIC
Amb gran concurrència va tenir lloc el dipos passat, al local del Wonder Bar, del Billar Club Blanes, el grandios festival billaristic anunciat.

La actuació dels senyors Domínguez, Guinjoan, Calvet, Pulgvert, Estivill i Martínez Sagí en el ram emazeur va ésser molt aplaudida, i el mestre Estivill Ribes, en fatansia clàssica va tenir un èxit formidable. Podem dir que va ésser una vetllada magnífica.

L'acte de repartiment de premis del I Campionat Social, caramola lliure, va ésser una cosa magnífica. El senyor Pulgvert, president de la F. C. A. B., volgué associar-se a l'acte i fou ell qui lliurà els premis als jugadors; després feu ús de la paraula, i encoratjà els directius del B. C. Blanes per la seva gesta, paraules que foren ovacionades pels nombrosos aficionats allí reunits.

Els premis foren repartits de la següent manera:
Primera categoria: Senyors P. Ros i Pascual.
Segona categoria: Senyors Batlle, Romans, Fradera, Gibernau i Zurita.
Tercera categoria: Senyors Castanyer, Biboloni, Bonet i Pérez.
Quarta categoria: Carretero, Batiste, Dellouder, Garriga, Abril, Ayats i Bravo.

En ésser lliurats els premis els jugadors de mans del senyor Pulgvert, foren llangament ovacionats.

Una festa magnífica, de la qual esperem dels directius del B. C. Blanes la repetiran en una propera data. Enhorabona.

FUTBOL
Banyoles F. C., 4; U. E. Blanes, 3.
Els aficionats que anàrem al camp cam quedar defraudats. Uns eren veure un bon equip — ens referim al blanc — i no veírem res. Veírem una defensa ja conegut de tots, que val molt, i veírem una nul·litat de porter, la qual nul·litat és Play. A l'entendre els que al camp i la victòria fou per als forasters.

Jo crec que la directiva del Club, si vol conservar la poca afició que queda, després de les actuacions pobresimes fetes en aquest campionat, haurà de confeccionar un bon equip d'una vegada.

Jo crec que s'hauria de posar una a tot això que passa i fa l'equip, que per l'història i bon nom blanc es mereix.

No s'ha d'anar a buscar jugadors caducats, se n'han de buscar de bons, que serveixin, ja que de no fer-ho així, no se'n aniran a parar. Joan Romeu Riu

DE BONMATI
TORNEIG COMARCAL AMATEUR

El dia 24 del mes passat va jugar-se el segon partit d'aquest torneig contra el titular i l'Anglès, el resultat del qual fou dos gols a un favorable a l'Anglès.

El primer gol fou marcat als pocs minuts de començat el partit en un centre de Font II, molt ben rematat de cap per Ferrer, i el segon, en un córner tirat per Clapés, que rematà, endinsant la pilota a la xarxa Font II, també d'una capcinada. El gol del Bonmati és a conseqüència d'un free-kick contra l'Anglès, molt ben tirat pel defensa esquerre.

Pel Bonmati es distingiren el defensa esquerre i el mig centre. Per l'Anglès tots jugaren molt bé, especialment Oriol, Carreteras, Vinyets, Font II i Ferrer.

L'àrbitre, senyor Rigau, regular. Corresponsal

D'OLOT
Olot F. C., 2 - Manlleu F. C., 4

A benefici del jugador Aureli, que està complint el servei militar, ha tingut lloc aquest encontre amistós.

A les ordres de Torres, els equips s'han arreglats de la següent manera:

Olot F. C.: Boix, Curt, Pau, Pons, Haro, Plana II, Galceran, Plana, Encinas, Valenti i Cervantes.
Manlleu F. C.: Vila, Gómez, Pica, Jaumira, Vela, Emilio, Pares, Novoa, Oriol III i Serralonga.

El primer temps ha estat de lleuger domini local, com així ho assenyalà el marcador al final amb el resultat de dos gols a un a favor d'aquests.

En ésser reprès el joc el Manlleu empatà tot seguit i aconseguí portar més perills a la porta de l'Olot, en la qual Boix fa una tasca excel·lent, però no pot evitar que li marquin dos gols més degut al desordre de la defensa, que ha estat la línia més fluïda de l'equip.

El resultat ha demostrat la superioritat del Manlleu en aquest partit, en el qual l'Olot s'ha arreglariat mancat de titulars i amb desplaçament de lloc.

Els gols han estat aconseguits per Valenti del Olot, i per Oriol i Pares, els del Manlleu. — Corresponsal.

DE RUBI
C. D. Olesa, 0 U. E. Rubí, 1

L'equip local en el present campionat ha assolit meritoris victòries en terreny propi i ha perdut honorablement en camps contraris, en els quals no ha pogut resistir l'empenta dels jugadors contraris i l'ambient localista que sempre, en poc o en molt, perjudica els visitants. En vuit partits ha assolit nou punts, i no ha perdut ni un sol partit en terreny propi.

Aquest que avui tractem de ressenyar tingué lloc el passat diumenge al camp local, i era l'últim del Campionat, per tal com en l'última data l'equip local reposa.

L'Olesa, malgrat que pot li interessava el resultat del partit, sorprengué tothom pel seu joc entusiàstic, i en aquest sentit superaren, podem dir, els jugadors locals. Dir que els visitants mereixien la victòria potser no reflectiria la veritat, per tal com, ara com ara, l'equip rubinenc té més classe, però si que podem afirmar que un empat reflectiria més exactament el decurs del partit.

La primera part acabà sense que ni els uns ni els altres inaugurassin el marcador, i no fou fins ben entrada la segona quan una mala intenció de la part defensiva de l'Olesa permeté als locals assegurar-se la victòria que estiguessin a punt de veure estufar.

Ens agradaren la línia de mitjos, el porter, el defensa esquerre i l'interior dreta de l'Olesa i dels rubinencs. Vam trobar-los tots a un nivell més baix que l'acostumats.

L'alineació de l'Olesa no ens és possible anunciar-la, per desconèixer-la.

La Unió Esportiva presentà: Castelló, Rosés, Sapés, Marín, Márquez, Viladun, Gandia, Arnau, Tronxoni, Fontanet i Cots.

Àrbitre el senyor Bayés, del Col·legi, regularment. J. S. E.

LA BISBAL
C. E. Bisbalenc, 3 - Girona (B), 2

Un bell encontre, ple d'emoció i interès, fou el que lliuraren en el camp local bisbalencs i gironins. No emparam cap frase exagerada, si diem que fou de veritable campionat. S'hi veieren jugades brillants, per llur execució i rapidesa; es jugà a un tren bastant fort, i per acabar de donar interès a la partida, el resultat es mostrà incert fins que Bots n'assenyalava el final. Sense cap mena de dubte, es pot afirmar rodonament que es veié la millor partida lliurada al camp local en l'actual temporada.

Decididament, cal convenir que l'equip local s'ha reconvertit — d'una manera plena i rotunda — d'actuacions preterites. En el que va de campionat no ha perdut cap encontre, i si segueix lluitant amb la fe i l'entusiasme de fins ara, creiem que pot arribar a la fi ostentant la capdavantera de la classificació que ara ocupa. Diumenge s'el·laurà alguns llacunes — actual amb un entusiasme del qual fou fruit

l'encert de mantes jugades. Tots prepararen amb una fe digna d'elogi, del principi a la fi de la partida. S. hem d'esmentar els qui més es distingiren, els noms de Llenes i Sánchez ocuparan el primer lloc. Ambdós bregaren amb un encert i entusiasme admirables. Llenes, a la defensa, i Sánchez, a la línia mitjana constituïren una barrera gairebé inexpugnable per a l'adversari. Molt bé també Avellí, Salvador i Julià.

Va causar una excel·lent impressió l'equip del Girona. Especialment el mig centre que, sens dubte, fou el millor home sobre el terreny de joc. Tot l'equip jugà amb força acoblament i amb singular entusiasme. Recomanariem, però, al porter que no es deixés portar per determinades interperacions impròpies de tota persona que tingui un mínim de sentit comú.

L'àrbitratge de Bots fou, en conjunt, encertat.

Força pública. Una revifalla? Tant de bo. — Corresponsal.

D'AGULLANA
C. d'Esports d'Agullana, 4

Amistósament jugaren els locals contra l'equip de la Joventut de Figueras.

Com el resultat ja indica, fou fàcilment guanyat per l'onze local, ja que durant l'encontre es marcaren quatre gols.

L'equip figuerenc, ple d'voluntat, no posseïa pas un conjunt prou solvent per enfrontar-se contra els agullanencs i prendre la victòria.

Aquest partit ja havien de jugar-lo el diumenge abans, però degut al mal temps no es desplaçà l'equip figuerenc.

Corresponsal
D'AGULLANA
F. C. Garriguella, 5

P. V. de Vilamajor, 0

Malgrat que l'equip vilamajor encara venia precedit d'una sèrie de bons resultats, i malgrat també venir aquests reforçats amb jugadors de Sant Pere Pescador, hagueren malament tot de submergir davant dels locals, i no precisament per un resultat mínim, sinó per l'ample marge de cinc gols en contra per cap al seu favor.

D'aquests jugadors s'esperava quelcom més de superior, ja que els resultats assolits anteriorment així ho feien preveure.

El partit fou sempre mozt i interessant per les jugades dels locals en terreny contrari, el qual, com ja hem indicat, acabà amb la victòria garriguellenc per cinc gols a zero.

Corresponsal
DE VILAFRANCA DEL PENEDÈS
Casal E. C., 5; P. Serra-Camés, 2

El diumenge, dia 24, es jugà el tercer partit del Campionat local amateur, entre el Casal E. C. i la Penya Serra-Camés, al camp de l'equip esmentat en primer terme.

El partit fou deficient, encara que en ell es veieren algunes jugades aïllades de força emoció, però en general es jugà amb apatia per part d'ambdós equips, ja que el Casal E. C. és molt superior en tècnica i joc al seu contrari. Gairebé tot l'encontre fou de domini del Casal E. C., destacant-se el porter Via, de la P. Serra-Camés, el qual defensà magníficament la seva porta, i salvà al seu equip d'una desfeta més còpica.

Àrbitre, imparcialment, Feliu.

Els equips:
Casal E. C.: Anton, Camí II, Solsona, Balaguer II, Mateu, Regull, Camí I, Balaguer I, Raventós, Boada i Carbó.

P. Serra-Camés: Via, Balaguer, Gener, Marigó, Hill, Català, Domènech, Plans, Amador, Perera i Carbó.

CICLISME
El diumenge, dia 24, es corregià el Primer Campionat Social Ciclista d'aquesta vila, amb un recorregut total de 40 quilòmetres: Vilafra-Vendrell-Vilafra i 10 voltes al Velòdrom Vilafra.

Hi prengueren part dotze corredors: la sortida es donà a les 13.50, amb 3 minuts de diferència de la sortida d'un corredor a l'altre, ja que la dita cursa era contra rellotge.

Els corredors es llançaren a una velocitat bastant remarcable, ja que

Flourenç, que arribà primer, assolí una velocitat de 35 quilòmetres per hora; va fer el recorregut en 1 hora 9 minuts 30 segons.

El resultat fou el següent:
1. A. Flourenç, 1 h. 9' 30".
2. R. Fortuny, 1 h. 11' 31".
3. F. Duric, 1 h. 13' 27".

Segueixen els classificats fins a set corredors més.

Corresponsal
DE VILANOVA I LA GELTRU
C. E. Vilanova, 0 - F. C. Móra d'Ebre, 0

Sincerament, des de feia molt temps que no havíem presenciàt un partit tan bo com el que ens ocupa. Nosaltres, en alguns moments de l'encontre, teníem la convicció que un o altre equip hauria apuntat algun punt, però nou fou així, perquè resultaren dues parts evidentment igualades, i que al mateix temps es defensaren força. Però no obstant en el Vilanova se li inclinava la victòria, puix que en el Móra d'Ebre se li va dispensar un claríssim penalty. Tot l'encontre es jugà amb molta correcció, i a més, va ésser excel·lentment arbitrat.

L'alineació dels equips fou aquesta:
C. E. Vilanova: Ferrer, Cuenca, Jiménez, Pedro, Del Valle, Frías, Ríos, Valcárcel, Bertran, Saura i Ponce.

F. C. Móra d'Ebre: Fuchó, Martí, Bonfill, Anglès, Echevarria, Pondo, Pasqual, Contente, Tobeñas, Ferrús i Vidal.—C.

DE LA CELLERA DE TER
Torneig Comarcal Amateur
Resultats de la segona data:

Unió Saltenc, 1 - Bescanó, 4.
Bonmati, 1 - Anglès, 2.
La Celler, 1 - Joventut d'Ara, 1.

Puntuació
Bescanó 2 2 0 0 9 3 4
Anglès 2 2 0 0 5 1 4
Joventut d'Ara 2 2 0 0 1 1 2
Bonmati 2 2 0 1 1 1 2
La Celler 2 2 0 1 1 3 6
Unió Saltenc 2 2 0 0 2 1 7 0

El partit jugat en terreny local contra el Joventut d'Ara, de Salt, fou duríssim, cosa que és de lamentar, ja que així en lloc de fomentar l'esport, se li tirava per terra, com vulgarment es diu.

S'hauria de castigar severament els provocadors de tals dureses, car així tal vegada s'acabaria amb l'antiesportivitat.

El partit, tal com hem indicat, acabà amb un empat a un gol.

Els gols marcats en aquesta segona data en tots els encontres coincideixen amb els de la primera, puix que en una i l'altra es marcaren deu gols. — F. B. V.

Corresponsal
DE MONISTROL DE CALDERS
A. E. Monistrolenc, 3

Sampedor F. C., 6

Amb motiu de la competició comarcal que s'està celebrant, el dia 24 de novembre l'equip correspongué a l'equip local rebre la visita del Sampedor F. C.

El resultat de l'encontre fou de sis gols a tres a favor de l'equip visitant. Essent la nostra norma la imparcialitat, farem constar que el resultat fou justament d'acord amb el desenvolupament de l'encontre, que si bé en alguns moments fou anivellat, en la major part el Sampedor patia superioritat de joc sobre l'equip local.

Al nostre modest entendre, convindria que l'A. E. Monistrolenc reformés la línia davantera, substituint algun membre que, avui per avui, no dona prou rendiment en el joc que ocupa, i que potser en algun altre en donaria més. Ultra això, l'equip local necessita un fort entrenament per tal de tenir més cohesió entre tots els seus components.

L'àrbitratge, just i imparcial, anà a càrrec del senyor J. Vilaciera. Ero

DE VALLS
El diumenge vinent, dia 8, tindrà lloc la inauguració de les tasques esportives del Centre d'Esports suara constituït.

Aquesta entitat es proposa practicar gairebé tots els esports principals: futbol, bàsquet, atletisme i ciclisme, per al qual hi ha projectada la construcció d'una pista.

El programa per a la inauguració promet ésser molt brillant. Al matí

se celebrà una cursa ciclista per a la qual hi ha un magnífic lot de premis. Cal fer ressaltar la gesta de la Casa Abadal, de Barcelona, que va organitzar una caravana de catorze automòbils, la qual donarà una més marcada brillantor a la cursa. A la tarda, l'equip de futbol farà el seu debut jugant contra un potent equip de la comarca. Seguidament al local del centre tindrà lloc el ball d'inauguració.

Desitgem un complet èxit a aquests nous esports, tot desitjant-los que no decaiguin en les hores difícils de l'esport. — F. MAGRINYA.

DE TORTOSA
Deriusa F. C., 2; F. C. Amposta, 1

Per fi hem vist un bon partit en quantitat i qualitat de joc, ja que des de començà fins al final es veieren molt bones jugades portades a terme per ambdós bàndols. La línia mitjana local s'ha atipat durant la primera part de tallar joc i servir pilotes a la seva davantera, i el fruit s'ha trobat, ja que quan portaven pocs minuts de joc ja tenien dos gols a favor seu. Les altres línies també han actuat molt bé, sobressortint el defensa esquerre Vidal; el porter, molt segur en les seves actuacions.

A la segona part els ampostins s'han emprat a fons i han dominat molt més que els locals, ja que buscaven l'empat, i almenys el gol de l'honor, i també fruit de llurs perseverants jugades a un córner tirat per Rebull i fallat inexplicablement per Miralles. Fornós posà el peu i marca l'únic gol per als colors d'Amposta. Així s'ha acabat el partit, amb el resultat de dos a un a favor dels de Tortosa.

D'ARTES
C. E. Artesenc, 1; C. E. Navarres, 1

Partit jugat el dia 24 proposat i que acabà amb un inesperat empat.

Es de creure que els navarresllins quadaràn contents, tant de l'ambient com de l'àrbitre, el qual va mostrar-se més que benevol amb ells. Només cal dir que de cada deu àrbitres, nou no haurien concedit el penalty que els valgué l'empat. Tot i en millora de l'esport per ben donat, sigui...

Preguem a totes aquelles persones excessivament nervioses, neuròtiques o poc-soltes, deixin de concórrer als camps d'esport amb el fi d'evitar espectaculars deplorables i no sentir esgarips dignes de qualsevol femella histèrica.

ALTRES RESULTATS
A. Avinyó: F. C. Avinyó, 1; C. E. Llorenç, 1.

A. Monistrol: U. E. Monistrolenc, 3; C. E. Sampedor, 6.

PUNTAJO
C. E. Sampedor 2 2 0 0 7 3 4
C. E. Llorenç 2 1 1 0 8 2 3
C. E. Artesenc 2 0 2 0 5 5 2
F. C. Avinyó 2 0 1 1 1 2 1
U. E. Monistrol 2 0 1 1 7 10 1
C. E. Navarres 2 0 1 1 2 8 1

CIUTADANIA

DE GIRONA
EXPOSICIO DE CARICATURES PARDINAS

El diumenge al matí, presentat per "Els Intims", Pardinas inaugura una exposició de caricatures a la Biblioteca Municipal.

En el difícil art de la caricatura, on són molts els cridats i pocs els escollits, Pardinas ha sabut armar la ironia de la línia deformada, amb l'elegància de procediment, i la seva exposició fou acollida pel nombros públic que la visità amb mostres de franca complença.

DE LLINARS DES VALLS
La nostra ofrena.

El partit d'Esquerra local s'ha adherit a l'homenatge pòstum que Catalunya acaba de retre a Francesc Layret i Salvador Seguí.

Una representació del partit es traslladà a Barcelona i portà uns ramells de flors a la tomba dels plorats lluitadors, caiguts sota les bales del pistolisme mercenari en les hores d'oprobri que enrogren de sang els carrers de la gran ciutat.

En el testimoniatge i commemoració d'aquesta data es projecta (en la més noble i digna manifestació que pot presidir-la) la gratitud d'una poble que no oblida, i amb aquest sentit homenatge construeix una monumental corona amb formoses flors que tenen perfum d'immortalitat gloriosa, espurnejades de llàgrimes de preat record. Tenen, però, aquestes llàgrimes una doble expressió: el dolor pregon per la irreparable pèrdua, i l'ira del poble perquè no s'ha efectuat un escarment. Unànimement clama justícia i caldrà fer-la d'una falsó exemplar.

Perquè ho sigui cal mutilar el doble braç, inductor i executor del crim polític i social, que en ajuntar-se produeix l'abracada que mata l'home lliure, per donar carn al monstre de la reacció.

Prodigar el nostre esforç per aconseguir aquesta necessària i saludable neteja, i procurar que la seva llavor fructifiqui en el terreny de les idees polítiques i reivindicacions socials, és la millor manera d'honorar la memòria d'aquests precursors de la pàtria alliberada i redimida, que amb patriòtic i abnegat impuls exerciren virtuos mestratge. L'escomesa brutal que els va cloure els ulls a la vida, és el tribut que imposà a la seva tasca la crueltat enemiga. Aboimem aquesta procediments per la vilesa que encloren i per la rònica que justifiquen. — JOSEP SERRA.

DE SANT ADRIA DE BESOS
Notes diverses

Des del propassat dia 25 de novembre, als baixos de la Casa Comarcal.

Liebrers

Els resultats de les curses d'ahir, matí i tarda

KENNEL CLUB

Matí:
Primera cursa: Khovill, Bride, 21.97; Ranger Lad, Careto, Ligtening, Lindrum, Coloma.

Segona: Tricornel Brige, 21.07; Confucio, Bolido, Landa, Bizca, Caligula.

Tercera: Torero, 0.87; Planchyto, Sewardstone Blue Boy, Colomina, Barbiany, Sillios.

Quarta: Rayo, 20.90; Sewardstone Jim, Spa Hill Boy, Simcoe, Tanagra, Minnima.

Cinquena: Gatafe, 20.70; Caribe, Figaro Epslon, Clot, Alba.

Sisena: 29.32; Buchans, Bridgroom, Negus, Burning Busch, Sewardstone Blue Bar, Saba.

Setena: Canguro, 35.16; Spedy, Zulú, Tristan, Mainstay, Boy.

Vuitena: Botalon, 20.99; Isard, Armoro, Hidra, Anvil, Tone, Nauta.

Novena: Katty, 20.50; Sonny, Clarion, Moralita, Drumcar, Tarti.

Totes les curses foren de 300 metres, a excepció de la setena, que fou de 525.

Tarda:
Primera cursa: Maldeventre, 28

CANODROM GUINARDO

Matí:
Primera cursa: Madrileña, 37; Moreno, No colcats, Bienvenida, Tuncy, Maldeventre, Gamba.

1935 C I N E M A 1936

Pels cinemes

Breu comentari de's films que hem vist

Capitol presenta Angelina, o el honor de un brigadier

Heus ací un film que, a jutjar per l'acolliment que el públic li ha dispensat i l'efecte que a mi mateix m'ha produït, el crític cinematogràfic no hi té absolutament res a fer. No perquè aquest no ni trobi matèria criticable, sinó senzillament perquè el diàleg i l'assumpte són tan bons que li acaparen l'atenció de tal manera que la rialla li fa perdre el sentit crític. Això, però, no em priva, tot i reconeixent el mèrit i esforç que representa traslladar una obra d'aquesta categoria al llenguatge de fer-ne un acurat destriament cinematogràfic té coses censurables, tota vegada que del començ al final acusa de manera inequívoca la seva procedència teatral, no obstant haver estat vista i arranjada tota ella amb gran sentit, amb l'objecte de fer-la encaixar a les exigències que el cinema imposa. Tot plegat, però, queda tan diluït en el transcurs del film, que no val la pena de fer-ne esment. Per això he començat per dir que no hi ha res a fer.

L'èxit, doncs, cal convenir que el deu, en primer lloc, a l'assumpte, el qual és en si el suficient interessant perquè hom el segueixi amb avid interès, i segonament, a la forma de desenvolupar-lo. Gràcies a ella obte interès doblement, puix que l'exposició està saturada de situacions atreïdes, arribant moltes d'elles al límit del que la delicadesa permet, el que fa que el film, en la seva major part, es desenvolupi en constant equilibri, salvant-se, en tot moment, de la relliscada comprometedora gràcies al tacte i agilitat mental que el seu autor, Jardiel Poncela, posseeix. Així mateix, i en honor a aquest, hem de consi-

nar que, ultra aquesta condició, al meu entendre la més destacada en totes les seves obres, cal remarcar la ironia amb què emboïlla les coses que tracta, enemics que el diàleg, agí i viu, que als personatges imposa, i tot plegat, vist i tractat a través d'un prisma deformador, però correcte, d'on neix un humorisme únic i personal de difícil superació. Qui en dubti no té més que veure aquest film, segur que en treurà aquesta lloable realitat. De més a més, hom descobreix a través de les obres de Jardiel Poncela un gran psicòleg.

L'estampa vuitcentista, gresolada en el pensament de l'autor i reflectida en el llenc sota el nom d'"Angelina o el honor de un brigadier", no és altra cosa que un estudi acabat i formidable d'aquella època, amb els seus costums, gustos i manera de veure i resoldre les coses. La figura d'Angelina, el mateix que el procés que entorn seu es teixeix, és la mateixa realitat reviscuda.

Quant al film, algú l'ha batejat d'un "drama de rialles". Res més exacte; la realitat així ho ha confirmat; podeu comprovar-ho a cada projecció. Estigueu segurs que quan no vosaltres, serà el veí el qui amb la seva rialla us farà difícil, si no impossible, de seguir el diàleg. Amb aquest curt, però exacte comentari creiem deixar ben demostrat l'aprovació per part del públic, el qual celebra ultra l'enginy de l'autor, el treball de quants han intervingut en la seva execució puix que tots ells es superen per tal de destacar dels companys, la qual cosa proporciona al film un valor poques vegades assolit en els de parla cervantina. Es fa prels consignar a Rosita Diaz la qual d'aquesta competició en surt destacada, amb avantatge dels restants, per la distinció i justesa de gest impreses al seu treball, i que la col·loquen en el primer lloc de les artistes espanyoles.

No volem cloure aquest breu comentari sense transmetre la nostra felicitació a la casa productora Fox pels seus constants esforços en pro del cinema espanyol, ensems que a l'empresa del Capitol per la cura que té en la programació.

P. VENTURA I VIRGILI

Ann Sheridan

CAPITOL

UN DRAMA DE RIALLES :: UNA ASTRACANADA
FORMIDABLE DEL ROMANTICISME VUITCENTISTA

VUELVE EL MADRID OCHOCENTISTA EN EL MAS COMICO DE LOS DRAMAS

★ EL DOCTOR ★ EL GALAN ★ LA ESPOSA ★ EL BRIGADIER ★ LA INGENUA ★ EL BANQUERO ★ EL POETA ★

ANGELINA O EL HONOR DE UN BRIGADIER ROSITA DIAZ

Basada en l'obra del mateix nom d'ENRIC JARDIEL PONCELA

EN EL MATEIX PROGRAMA:

"LA NOVIA SECRETA"

per Bàrbara Stanwich i Warren William

Sessió continua de 4 a 12'30

Hores de projecció de "Angelina o el honor de un brigadier", a les 4; 6'25; 8'30 i 11

par en tantes coses les seves activitats, les hagués reduït — i ja és prou! — al treball de director, hauria assolit un èxit molt superior a l'obtingut. I ho lamentem encara més perquè de les condicions d'Elles creiem sincerament que es pot confiar en un rendiment molt per sobre del que ha donat fins ara.

Dels protagonistes, cal destacar, per damunt de tots, Félix de Pomés. En aquesta producció les seves admirables qualitats artístiques es posen de relleu amb més força que mai. Si bé estem convençuts que encara es pot esperar molt més d'ell. I és que fins ara se li havien designat papers d'home amargat que, contràriament al que s'ha cregut, no tenen res a veure amb el seu temperament, es palesa d'una falsa ben manifestada quan imita un tipus italià, tros en el qual no es pot demanar ja una major perfecció. En l'aspecte d'home de negocis en què també el veiem en aquesta pel·lícula, Pomés pot comparar-se, sense cap mena de

desavantatge, als artistes americans que gaudeixen de més fama. Segueix en mèrits Albert Barrena, per l'absoluta identificació que encarna el seu "rol" Antonieta Colomer no té, com en altres produccions que ha realitzat, ocasió de lluir les seves qualitats. Quant a Villaluz, a qui, en "Sor Angelica", vegem un gran actor, només podem dir que ha tingut la dissort de protagonitzar el paper del tartamut al qual ja hem fet referència.

I ara, per acabar, un consell de bon amic a Francesc Elies: el que prescindeix, en les seves produccions, de totes aquelles influències que poden comprometre l'èxit de les seves tasques de director, com probablement ha succeït en "Rataplán".

cim de la seva glòria". Al públic les més belles frases encomiatiques ja no li diuen res i les considera de manera molt relativa. Per això quan el crític es troba davant d'un film o d'un artista veritablement notable ha de profunditzar en el seu cervell per a veure si encerta la paraula que descriurà precisament la impressionant manifestació artística. Però es veu en la impossibilitat de trobar-ne cap que conservi tota la seva essència, i el crític ha de resignar-se i ha de pregar als seus lectors que donin als seus elogis la força del seu primitiu valor.

Ve aquest preàmbul a propòsit de la interpretació d'Anne Shirley en "Ana, la pelirroja". D'on ha tret la ràdio aquesta jove artista que sap matissar amb tanta eloqüència les seves expressions i tradueix amb tanta dolcesa les seves emocions? Perquè, val a dir que nne Shirley és una veritable artista, una meravellosa artista que encisa amb la puresa

Femina presenta Encadenada

Al Femina, la Metro projecta un film de Clarence Brown titulat "Encadenada", amb Joan Crawford, Clark Gable i Otto Kruger de principals protagonistes.

L'assumpte d'aquest film, que presenta totes les característiques de les comèdies de tipus essencialment americà, no conté cap mena d'originalitat en el seu fons. Recordem, encara, una producció interpretada per Elisa Landi, l'argument de la qual, mirat des d'un punt de vista psicològic, respon en un tot al d'"Encadenada". La trama, naturalment, presenta diverses variants, però no així la definició dels personatges, ni el desenllaç de la cinta.

La secretària d'un important navilier neoriquí creu enamorar-se d'aquest, Field, el navilier, que dobla l'edat de Diana, la secretària, no solament es creu correspondre a aquella estimació, sinó que arriba a sentir per ella una passió tan intensa que, per a posar-la en pràctica, no vacilla en divorciar-se de la seva muller i sacrificar-se en renunciar als seus fills. Abans, però, es convenç que l'estimació de Diana és sincera i sòlida. La prova consisteix en fer realitzar a aquella un viatge a Buenos Aires, que haurà de durar un any i servirà a Diana per a convèncer-la que cap altre home pot introduir-se en el seu cor. Però Diana, durant

el viatge, conex a Mylke, o sigui Clark Gable, el qual, encara que atès amb indiferència al principi, acaba per fer sentir a Diana un amor tan diferent del que sent pel seu ex-principal, que aleshores comprèn que l'afecte que sentia per aquest no era altra cosa que un agraïment profund. Diana pensa que tot s'arranjaria exposant la veritat al ric navilier; però aquest, abans d'atendre les explicacions que la seva amada preté fer-li, vol donar-li una gran sorpresa, millor dit, dues. I li ensenya un diari en el qual es parla del seu divorci, ja consumat, i l'obsequia amb un estóig que conté l'anell que ha de lligar-los en matrimoni. Diana, comprensiva i emocionada, calla i consent emmuller-se amb l'home que a tants renunciaments l'ha portat el seu amor envers ella. L'encadenament durarà un any, però, finalment, després de molts incidents, Field ho comprendrà tot i renunciarà a ella. I mentre Diana i Mylke comencen a viure una vida nova, saturada de felicitat, el navilier cercarà el consol en els seus fills.

Heus ací, doncs, explicat sinòpticament l'assumpte d'"Encadenada", que té per principal inconvenient el de repetir-nos una història coneguda. Una vegada més hem de reconèixer les dificultats en què es troben algunes editors per a trobar arguments originals.

Astoria presenta Anita, la pelirroja

S'han prodigat tant els qualificatius superlatius aplicats als artistes del cinema, que han perdut tot el seu sentit. No tenen altre valor que la d'una cosa gastada, però que està en ús actiu, en la impossibilitat de tirar mà d'un altre millor. Res val que en judicar la tasca d'un artista hom digui que "és extraordinària" i que "ha arribat en aquest film al

del seu rostre i atrau amb el seu temperament de gran actriu...

En aquest film, d'una blancor immaculada, personifica una nena orfe que adopten un parell de germans i que els endolceix la vida amb el seu caràcter, d'una imaginació exaltada i sensitiva. I aquest caràcter, que topa sovint amb la crua realitat, té per objecte presentar-nos Anne Shirley en tota la varietat del seu art i tota la gamma de les seves expressions.

El film és dirigit per George Nicholls, fill, el qual s'ha limitat a presentar la història d'una manera senzilla i procurant donar-li

Urquinaona presenta Noche nupcial

King Vidor no és pas un director que prodigi massa els seus films. Potser, precisament per això, les seves obres són sempre esperades amb certa expectació. El públic sap que Vidor no defrauda i que en cada producció sorprèn per algun meravellos concepte de direcció. És notable Vidor per la cruïra amb què presenta històries en les quals els protagonistes són dominats per les passions i també per la senzilla expressió que tenen aquestes en les seves mans.

Aquesta vegada King Vidor ha traslladat al llenguatge figures psicològicament ben traçades i s'ha limitat a deixar a la superfície totes les seves reaccions en un film senzill de direcció. N'obstant aquesta aparent senzillesa, tan natural en Vidor, enclou un profund coneixement de l'ofici, aconseguit amb aquesta difícil facilitat, que és la millor característica de les seves obres.

En aquesta producció apareix Vidor del braç d'Anna Sten i Gary Cooper. Dos bons artistes, dels quals diem que Vidor els ha donat ocasió d'interpretar el paper més espiritual de la seva vida escènica. Anna Sten, si mai no recordem, és polaca de naixença i en aquest film personifica una noia polaca que viu a un Estat nordamericà junt amb la seva família i uns emigrats també de Polònia, que formen una petita societat. Aquestes famílies poloneses treballen la terra i coneixen la planta del tabac. S'hi dediquen amb totes les seves energies i no pensem en res més. Per no pensar en altra cosa, la família de la noia la casa com si es tractés d'un comerç.

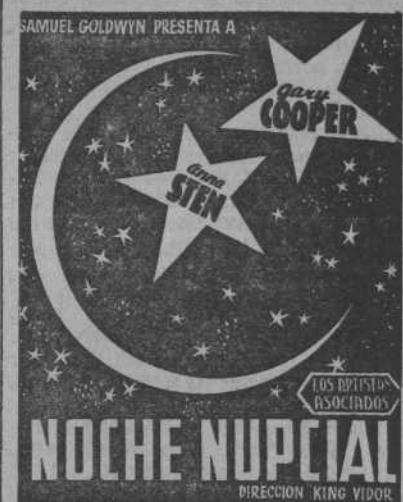
Per altra banda, Gary Cooper, un escriptor que ha reaccionat sobre l'ambient alegre de la ciutat i que ha perdut tot el seu mèrit literari degut a la seva vida desordenada, sota la influència de Manya — Anna Sten — es recorda i de l'amistat que hi ha entre tots dos neix un idill, en el qual la dona de l'escriptor és el seu més gran obstacle.

Aleshores entra en joc la mà de King Vidor d'una manera destacada.

Les darreres escenes són portades amb una "vitesse" i un geni que té per conseqüència una superació dels protagonistes en el seu treball i donant lloc a un acabament que segurament no

URQUINAONA

CADA DIA
Gran èxit del film de
KING VIDOR
premiat en la Biennial de
Venècia

amb RALPH BELLAMY
i HELEN VINSON

la frescor d'una cosa viscuda. I hem de dir que ha reeixit en el seu començ. Però hagués estat convenient que suprimís o l'escena en què la noia, en una crisi d'exaltació imaginativa, agafa la barca i se'n va riu avall, imitant l'heroïna romàntica d'un llibre que li ha explicat el seu mateix autor. Aquesta escena serveix per a desvirtuar el veritable caràcter d'Anne i li dona certa reminiscència al film de novel·la d'aventures.

Pel demés, ens va ploure molt, igual que als espectadors que assistiren el dia de l'estrena a l'Astoria.

S. C.

Urquinaona presenta Noche nupcial

va ploure als partidaris del "happy end". Anna Sten i Gary Cooper, molt bé, en fan dels personatges una excel·lent interpretació. Un film bo i, sobretot, molt espiritual.

S. C.

Fantasio

COM EN ELS PRIMERS DIES

Important: Per tal de facilitar la difusió d'una obra de tan elevats valors, i fer-la assequible a tot el públic, a partir d'avui, dilluns, regiran els següents

PREUS
TARDA NIT
Preferència, 2 pessetes Prefer., 2'50
Especial, 1 " Espec., 1'50

Parlem-ne

Carme Amaya és una gitana «cent per cent»

La genial ballarina "canyí" Carme Amaya, que intervé a "La hija de Juan Simón", producció nacional, am. 2 de Filmófono, no pot estar-se quieta ni un minut... Hem parlat amb ella diverses vegades als estudis Roptence, de Madrid, on s'impressiona la pel·lícula i no hi ha hagut manera de compler les dades que sobre la seva interessant personalitat artística hem intentat reunir.

Carme — nom que per ell mateix expressa ja una raça i un caràcter — sembla que té polvorera en lloc de sang. Ha nascut ballant tal com assegura la seva germana, els ulls negres de la qual són un poema de García Lorca. I no resisteix un interrogatori com el nostre, tan pesat com el d'un fiscal. Quelcom, pe-

MOLT AVIAT

UNA SENSACIONAL REVELACIÓ
FOX

Catalunya presenta Rataplán

Al Catalunya, Cifesa ha presentat "Rataplán", una producció de Francesc Elies, els interiors de la qual han estat filmats als estudis de l'Orpheu, de Montjuïc, i els exteriors en les afores de Barcelona i en alguns dels més bells paratges de les enclosures illes Balears.

"Rataplán" era esperat amb gran expectació pel nostre públic. En primer lloc, perquè del prestigi de Francesc Elies com animador cabia esperar-ne quelcom que no defraudés les esperances en ell dipositades, i per altra part, existia també un fort interès en veure de nou, al costat de figures ja definitivament consagrades, com Félix de Pomés i Antonieta Colomer, a artistes com Teodor Busquets i Albert

Barena, que quan el nostre cinema caminava els seus primers passos i, naturalment, estava molt lluny d'ésser el que és avui, hi aportaren una entusiasta i eficaç col·laboració.

Ara bé, ¿ha satisfet "Rataplán" l'expectació que havia desvetllat? La nostra sinceritat no ens permet donar una resposta totalment afirmativa. En el film hi ha coses, com, per exemple, el moviment de cambra i gairebé tot el que podríem incloure dintre l'aspecte tècnic, que acusen a bastament la capacitat extraordinària de Francesc Elies. Aquest, doncs, pot dir-se que ha reeixit plenament com a director. Però, és que la tasca d'Elies en la producció que ens ocupa no es limita solament a la realització de la pel·lícula, sinó que s'estén a la confecció del llibre i del guió cinematogràfic, darrers aspectes en els quals els elogis han de convertir-se en lleus censures. L'assumpte, en realitat, és bo; però no s'ha sabut treure d'ell el rendiment que podia donar. La falla principal està en la trama, orlida de manera tan confosa que l'espectador, per a intentar seguir el fil de l'argument, ha de fer veritables esforços d'imaginació, sense que ni així pugui assolir-ho de manera prou satisfactòria. Construït el guió d'altre forma, sobretot amb més coordinació, el film hagués millorat un cent per cent i el treball d'Elies, com a director, hagués estat vist i apreciat com es mereix, mentre que d'aquesta manera aduix les coses més perfectes passen desapercbedudes o sense pena ni glòria.

Una altra cosa que malmet extraordinàriament l'èxit de la cinta és l'actuació d'un personatge tartamut, el qual per les seves intervencions constants i desplaçades, no solament arriba a fatigar i excitar els nervis dels espectadors, sinó que, de més a més, fa perdre continuïtat a l'obra.

La nostra opinió és la que si Francesc Elies, en lloc d'escam-

LES "TOILETTES" QUE
LLANÇA LA MODA EXHIBI-
DES PER LA DONA MES
ELEGANT DEL MON

Metro-Goldwyn Mayer

Encadenada
AVUI, GRAN ÈXIT

FEMINA

ro, hem pogut esbrinar a través de la seva pintoresca conversa: Que té disset anys, que va néixer a Granada, que als quatre anys ja guanyava diners ballant davant els turistes anglesos i que abans dels sis anys es presentà davant del públic — amb majúscula, pel respecte que això fa — que la va rebre entusiasmada... Tot això és poc encara, però no desesperem que s'acostumi a nosaltres i que puguem recollir més endavant noves dades sobre la genial "empadrina" de la dansa gitana — tal com ja s'anomena entre els professionals del seu art.

Jane Withers protagonitza «La reina del barri»

¿Us recordeu de la inoportuna noieteta que feia amargar la vida a Shirley Temple en «Ojos carifosos»? ¿Aquella que volia que els seus pares li donessin com a present de Nadal una metralladora i una cadira d'invalíds? Ens referim a Jane Withers, una nena de nou anys, de cabell negre i ulls foscos, que ha rebut el títol d'una sensacional descoberta de la Fox.

AVUI ENTRA EN LA SEVA 2.ª SETMANA de la rialla

EDDIE CANTOR
EN LA PRODUCCION DE SAMUEL GOLDWYN
EL CHICO MILLONARIO
ANN COOTEN
ETHEL MERRMAN
GOLDWYN GIRLS
NO HI FALTEU!
LA VOSTRA FELICITAT
HO EXIGEIX

Jane, en la seva nova pel·lícula «La reina del barri», ha estat aplaudida i llorejada a Nova York i a Hollywood com a una de les grans estrelles de l'esdevenidor.

Amb Jane Withers i Jackie Searl, «La reina del barri» compta amb la parella de «dolents» infants del lleng. Lliur entortellat provoca un món de comèdia, però — i això és una agradable sorpresa — cap dels dos no són «dolents» en aquesta pel·lícula.

Jane apareix interpretant una divertida i viva criatura d'un dels barris més baixos de Nova York.

Una gran realització espectacular

LA NAVE DE SATAN
FOX
Inspirada en «El Inferno», del Dante

que és recorrida a casa de Jackie Searl, l'únic fill d'una família benestant, les complicacions comiques resulten quan Jackie tracta d'educar a Jane, i Jane tracta de «deseducar» a Jackie.

«La reina del barri» és realitzada sota la supervisió de Sol. M. Wurtzel, el qual també produïu «Ojos carifosos» i personallment va dirigir el rodatge de la pel·lícula que inclou a O. P. Heggie, Walter King i Katharine Alexander.

Impressions d'un viatge

Desdoblament de Maurice Chevalier

La figura de Maurice Chevalier com a vedette de music-hall, era coneguda mundialment en el sentit dels turistes i de les ciutats europees suficientment capaces de pagar aquesta estrella. Avui dia, gràcies als americans, la persona de Maurice i el seu barret de palla universalment coneguts fins al punt que no trobaríem una portera o un senyor burgès d'aquests que només veuen els films als cinemes de barriada, que no sapiga quin és aquest simpàtic chansonnier. Aquest èxit és deu als dòlars i al cinema americà.

Els qui hem vist Chevalier a les taules del music-hall i en el cinema, hem de constatar en ell un desdoblament de la seva personalitat. L'astre del cinema no és ni serà mai la gran figura del clàssic chansonnier del music-hall. Abans que tot, hem de reconèixer que el nostre personatge ha fet i exigint tots els impossibles per a un film que salvi la seva veritable figura.

Però, amb tot i buscar els arguments, amb tot i fer de chansonnier en els films, la seva personalitat del music-hall serà per sobre de la seva figura cinematogràfica.

Per què? Simplement, Chevalier al music-hall és una figura on el seu art radica més en les ones magnètiques de la seva simplicitat, del seu somriure, el volem del secret del seu barret de palla, en fi, d'una gràcia personal, única i exclusiva d'ell, extremadament personal, sense necessitat d'acompanyants, sense necessitat de comparses.

Aquesta vedette que encarna tota una ciutat, tota la gràcia d'una nació, manté l'espectador en un estat d'inconsciència que fa que no més vegi a ell i desaparegui com per art d'encantament el que l'envolta.

Ell, solament ell, és el que l'espectador vol veure. Aquella gràcia a dir les coses, a dir les més escabroses, aquelles cançons plenes de picardia exciten l'espectador i desitgen que ell escolti saturar-se de la seva persona.

Sota aquest aspecte la figura de Chevalier a les taules del music-hall és una magnífica obra d'art, una obra d'artista, l'astre que brilla.

Tot al contrari del que he dit passa a l'astre del cinema. Prou

El mateix ens ho confirma en les seves declaracions a la premsa, en les converses particulars. Segons ell, «la millor pel·lícula interpretada és «El cavalier del Folies Bergère», potser degut al fet que és la que més reflecteix el seu esperit o perquè el seu somni és esdevenir la figura del Baró Misteris interns que no ens és permès d'aclarir.

El fet essencial és que en els films li fan perdre la simplicitat que el guanya pel seu esforç al music-hall.

Darrerament he vist confirmades aquestes divagacions meves. Simultàniament he vist Chevalier en un cinema dels Boulevards, i Chevalier en persona en el «Casino de Paris». Mentre al cinema el film pesava sense sentir ni una franca riallada, sense ni un aplaudiment en acabar el film (cosa corrent en els cinemes francesos), en canvi he vist pregar-lo, a l'escenari del Casino, una i diverses vegades fins a esgotar-lo, com si l'espectador sentís una pena gran que marxés de l'escena.

Maurice Chevalier és prou intel·ligent per adonar-se d'aquest des-

doblament de la seva personalitat, i ens en dona raó l'organització de la seva vida artística, mantenint sempre el contacte personal amb el públic.

Aquesta cura del seu «mètier» l'ha salvat en part de la mala intenció dels americans, que a través les «vedettes» europees en un doble fi d'exploació i de desprestigi, les a que darrerament les estrelles europees els han perjudicat en l'exportació dels films.

Salvant-se en part d'aquesta mala intenció americana, Chevalier ha pogut guardar la seva personalitat pròpia i guardar-se d'aquesta manera del que pugui succeir en el dia de demà.

L'astre del cinema no ha fet perdre res a la «vedette» del music-hall, tot al contrari, ha fet constatar a l'espectador la seva valia de chansonnier davant la mediocritat de l'artista cinematogràfic, i, francament, és una cosa sumament agraïda per als qui som uns admiradors del seu art pur, creat per ell propi, amb el seu esforç, sense cap necessitat de l'ajut d'un Lubitsch, d'un Maumoullan, etc.

Que el Chevalier «chansonnier» mati d'una vegada l'artista cinematogràfic! Aquests són els nostres desigs.

JOAN ROIG

Paris, novembre, 1935.

Cinema amateur

Resum d'una sessió en l'A. C. A.

El dia 28 a la nit, al local de l'Associació de Cinema Amateur de les Arts Decoratives es passà una reunió de films de debutants, premiats en el concurs organitzat per la dita «Ata».

Es passaren:

«Revista Adrian núm. 5», d'Enric Puig, dintre una fotografia deficient i plicant de la imitació de les «vistes professionals»; se salvà una tros d'una cursa de braus, on es veu l'enginy d'aquest cineasta.

«La posada del terror», d'Adolf Gaiser, és un film de dibuixos on la còpia exacta de la Betty Boop demostra na falta d'ima-

ginació i fa perdre el valor de l'enorme treball de l'autor. «Anesc Rodoreda», cineasta madrileny, en «Valent-les per una font» demostra una gran traça. La interpretació és molt reixida i ens fa creure en les possibilitats d'arribar a ésser un bon cineasta.

«Onades», de J. Torrents, fa un film amb l'etern tema de l'aigua (tan estimat pels amateurs). El film, amb tot i una fotografia passadora, no arriba a frapar l'espectador.

«Mi primer film», d'Alfons Real, de Madrid, premiat amb el segon premi d'aquest concurs. Presenta un film ben intencionat i amb molt sentit cinematogràfic. En ell hi ha uns interiors molt ben obtinguts. Es de nota en aquest novell cineasta les qualitats d'actor, ja que ell és el protagonista del seu film. Amb aquesta aportació Alfons Real es revela com un veritable cineasta que ens omple d'esperances.

El primer premi d'aquest concurs el guanyà el film «Bous per la vila». En aquesta aportació aquest debutant se situa en primera fila dels amateurs coneguts. El tema, la fotografia, el muntatge és admirable i es pot dir que el film és perfecte.

Cal felicitar l'Associació de Cinema Amateur per l'encert de la convocatòria d'aquest concurs, que podem dir obra la temporada de les activitats dels nostres amateurs.

TEATRE

Crònica setmanal

MAFY CORTES, la «vedette» del teatre Còmic, triomfadora en «Mujeres de fuego»

La gala amateur de dissabte

Dissabte a la nit tingué lloc a la Sala Studium la vetllada de gala en honor dels guanyadors del IV Concurs de Teatre Amateur. Fou una festa animada i simpàtica, amb les que se solen donar en el món dels aficionats teatrals catalans. Hi prengueren part les companyies següents: Secció de Teatre de la «Societat Iris» de Mataró, la qual representà un acte de «Victor Daura», de Navarro i Costabella; «Agrupació Romea», de Sant Feliu de Guixols, amb «La festa del carrer», d'Enric Lluelles; «Quatre Escènics Mossèn Cinto», de Barcelona, amb «A posta de sol», d'Ambrosi Carrion; i «Estudi d'Art Dramàtic», de Molins de Rei, amb «El deien: Germà Congrè», de Ramon Vinyes.

No anem a descobrir que els nostres amateurs, almenys la selecció que actuà dissabte, està a una alçaria

brillant. En les companyies esmentades veiem moltes possibilitats, que en futures campanyes s'aniran convertint en valors reals.

El senyor Lluís Masferrer, president de la Federació Catalana de Societats de Teatre Amateur, en un dels intermedis pronuncià uns mots d'èlogi i estimul per a tots els concursants. En iguals termes s'expressà el literat rosellonès M. Joseph Bachés, el qual adjudicà, en nom propi i dels seus companys, el Premi concedit per la Confederació Internacional de Societats de Teatre Amateur a la millor companyia entre les que actuaven en la vetllada. Se l'emportaren els aficionats guixolencs.

El repartiment dels Premis del Concurs se celebrà ahir al matí al mateix local. Fou un acte de germanor i de cordialitat, digne coronament del Concurs.

Romea: «¡Canallita mía!»

Si ens faltava una nova confirmació de les grans qualitats d'actor de Paulina Singerman, l'estrena de «Canallita mía!», al Romea, ha estat una revalidació decisiva. Costaria de trobar en l'escena castellana actual una interpretació capaç de superar-la en el gènere còmic, matissat d'emoció.

Aquesta obra «Canallita mía!», dels autors argentins Goucochea i Cardona, és presta admirablement a fer brillar les característiques de la Singerman. Obra divertida, pel damunt de tot, de tant en tant es capgrina en unes escenes de tendresa de molt bona llei. Aquests autors argentins, per la mostra que n'hem vist al Romea, són uns habilitíssims constructors teatrals, prodigiosos inventors de situacions còmiques.

Paulina Singerman, en la interpretació de l'heroïna de «Canallita mía!», estàque simplement magistral. Aquest és el mot. Molt ben ajudada per una companyia en la qual abunden els elements valuosos, com són Enrique Serrano, Nicolás Fregues, Oscar Soldatti, etc.

Espanyol: «El ambiente»

Felip Mella és un autor experimentadíssim en l'art de provocar la rialla. Els seus sainets, les seves comèdies de costums, tenen una indubtable frescor. En el drama ambiciós falla una mica. En aquest «L'ambiente», que vol ésser la crò-

nica d'una família lliurada a la frotolitat, i de la seva regeneració, el dramaturg no està a l'alçada dels sàinets. Procediments teatrals massa primaris, manca de caracterització en els personatges...

Però en les escenes simplement còmiques, Mella demostra el seu reconegut mestratge, i el demostren també Pep Alba i els altres artistes de la simpàtica companyia valenciana que actua a l'Espanyol.

Carnet

Al Novetats, «Amàlia, Amèlia i Emília» ha constituït aquell èxit de públic que nosaltres auguràrem. Les crítiques adverses no arriben, al, al públic. Però temem que les bones tèmper i que el públic no es fia sinó del seu instint. El fet és que el Novetats fa unes magnífiques entrades i que Lluís Elies va agafant ànims per a escriure cinquanta comèdies més.

Si, no, si, no, si, no... ¿Plegat o no plegat el Victoria? ¿Se'n van o se'n van les primeres figures? «El abanico japonés» ha resistit ja bastantes tempestes perquè ara li tornem a fer confiança. Segurament que l'opere-

ta del mestre Baylac no abandonarà el cartell per ara.

Amb un gran festival a profit dels «clowns» Pompoif, Thedy, Nabucodonosorito i Zampabollos, avui a la nit es remata la temporada de cir a l'Olympia. A l'hora de passar balanç, cal convenir que la finida temporada de tardor ha estat bastant aprofitable. Per la pista de la Ronda hi han desfilat ben bé mitja dotzena d'atraccions de primer ordre. I tan de bo que això ho poguem dir també al final de la temporada d'hivern que diuen que es portarà a terme!

Carmen Díaz ha debutat al Barcelona amb una obra ja coneguda: «Morena Clara». Esperem l'estrena primera, «Mi hermana Concha», original dels senyors Quintero i Guillén, autors que no necessiten presentació, efectistes i correctes.

Va córrer el rumor de que la senyora Ladrón de Guevara tenia ganes de fer «Nuestra Natacha» al Poliorama. Sembla que no ha estat possible i que l'estrena més propera en aquell teatre és «Maria de la O».

Al Principal Palace es prepara una funció extraordinària motivada per les 200 representacions de «Yerma». ¿Qui ho ha dit que el teatre fort i digne no interessa?

Antem l'èxit que ha assolit al Liceu la gran cantant catalana senyora Concepció Badia d'Agustí en les funcions d'home-natge al malaguanyat Granados.

Stradivarius
Gustav Froelich-Sibille Schmitz
Desde 1673-1914
un violin inspirador de las mas emotivas historias de amor.
Maryland

Un tema inèdit.
Un film dinàmic
de admirable realització. Un assumpte completament desconegut al cinema

Esperant l'estrena «El octavo mandamiento»

Per a demà està anunciat al cinema Catalunya l'esdeveniment més important de l'actual temporada amb l'estrena d'una producció nacional, que des dels començaments dels seus rodatges despertà l'atenció del nostre públic.

El nom de Francesc Gargallo ens fa recordar el seu darrer argument «Sor Angélica», que tant d'èxit assolí entre nosaltres i en saber que era el mateix autor de «El octavo mandamiento» l'interès per conèixer aquesta pel·lícula fou encara més gran. Francesc Gargallo ha escrit un altre d'aquests temes que arriben al cor, una altra obra plena d'humanitat, d'escenes commovedores que no es poden veure sense sentir una emoció profunda. ¿Qui no la sent davant les desventures d'una dona enamorada i d'una criatura que es queda sense pare?

Però per a aquesta pel·lícula es necessitaven artistes de temperament dramàtic, artistes que sentissin fonament el personatge que encarnen. Lina Yegros i Ramon de Sentmenat, els mateixos que triomfaren a «Sor Angélica», s'han encarregat de viure els principals personatges de «El octavo mandamiento» i donar-los una força emotiva que difícilment podrem veure imitada. No hi ha dubte que la tasca d'aquests dos artistes és la llaier creació que han realitzat fins a la data. Amb ell comparteixen a la mateixa altura d'interpretació Carme Rodríguez, Enriqueta Villastu, la deliciosa Flina Coneja, l'ellegant galan Josep E. Viera, els admirables actors Lluís Villastu, Francesc Hernández, Alfons Albilat i el noi Ferran. El noiet més elxerit que hem vist desfilat pel tel·leu.

Hem d' destacar també d'aquest film la seva direcció que ha anat a l'arru d'A. Pourchet i V. Vico, els quals perfectament comprometats han donat a la nostra cinematografia una obra digna, una pel·lícula perfectament «claca» i a la qual hom espera un èxit veritablement definitiu pels seus molts valors,

quasi mai no reunits en una mateixa producció.

ASTORIA
Emocioneu-vos davant la més tendra història de
ANITA LA PELIRROJA
Ann Shirley
Con Brown
I, encara, una manifestació suprema del progrés
El Rayo de Plata
Una ostentació de tècnica moderna i dinamisme!
Són films
RADIO...
naturalment!

«El gato montés», film de revelacions

Moltes coses haurà d'agrair la cinematografia a la popular obra del mestre Penella, arribada al llenguatge amb el seu mateix victoriós nom escènic.

Perquè amb «El gato montés» es dota el nostre jovent a la vigoris art d'un film d'excepció, que assumeix valors imponderables i gran nombre de bellesa, de música, de diàleg, de tècnica, de tipisme, d'emoció dramàtica i fins de comicitat, ja que a l'acció teatral, eminentment tràgica, s'hi ha afegit, en el trànsit cinematogràfic, una facetat contrapuntada en el qual viu amb fidel reflex, la gràcia fresca, altrosa, plena d'enginy fèrtil i matissada d'excel·lents coloristes, que caracteritza i distingeix el poble andalus.

El nom de l'eminent tiple és una glòria més que conquereix el cinema, una glòria i un encert. Perquè Sèlica Pérez Carpio encarna tan meravellosament en el paper que li ha estat assignat que, dintre del teatre espanyol, no és possible trobar una artista que ho faci com ella.

La «Seña Rita» que creà la musa de Ricard de la Vega, és una dona tot cor, maternalment amable per a no consentir que «Julian» faci un disbarat, i femeníment aturada per a censurar les coqueteries de «Susana» i per a defensar a «Julian» quan arriba l'ocasió.

Sèlica Pérez Carpio fa una «Seña Rita» del·losament simpàtica. En el seu gest i en la seva veu vibra un madrienyisme de pura aça, emoció i ple d'aquestes tendrors que van fer en la dona espanyola la més exquisitament femenina del món.

Una altra gran figura del teatre espanyol que ingressa a la família cinematogràfica. La prodigiosa Sèlica Pérez Carpio ha fet un paradís en les seves tasques teatrals per a interpretar la simpàtica «Seña Rita» de «La verbena de la Paloma» el nou film de Clifesa que dirigeix Benet Perojo.

El nom de l'eminent tiple és una glòria més que conquereix el cinema, una glòria i un encert. Perquè Sèlica Pérez Carpio encarna tan meravellosament en el paper que li ha estat assignat que, dintre del teatre espanyol, no és possible trobar una artista que ho faci com ella.

La «Seña Rita» que creà la musa de Ricard de la Vega, és una dona tot cor, maternalment amable per a no consentir que «Julian» faci un disbarat, i femeníment aturada per a censurar les coqueteries de «Susana» i per a defensar a «Julian» quan arriba l'ocasió.

Sèlica Pérez Carpio fa una «Seña Rita» del·losament simpàtica. En el seu gest i en la seva veu vibra un madrienyisme de pura aça, emoció i ple d'aquestes tendrors que van fer en la dona espanyola la més exquisitament femenina del món.

MAJESTIC HOTEL

RESTAURANT
Coberts a 1050 ptes. i a la carta
Plats regionals - Excel·lent cuina
Servei perfecte - Salons per a
Banquets, i Bodes d'estes
Orquestra :: Preus moderats

és l'encarregat de traduir en bel·les d'imatges l'ambient de l'obra.

I darrera d'ell, com a garantia de valor artístic, el prestigi d'un repartiment en el qual estan inclosos les més destacades figures del nostre cinema, d'acord amb el següent ordre: «Trini», la gitana entremallada i simpàtica, Imperio Argentina; «Fisical», Manuel Luna; Abogada, Hermelinda de Montesa; Teresa, Elisa Sánchez; Juanita Céspedes, Emília Iglesias; Frasquita, Carmen de Lucio; Don Elias, Josep Calle.

ABRICS
de
qualitat
sempre
Sastreria Modelo
Rambla Canaletes, 11

Demà, DIMARTS
ESTRENA
d'un gran film al
Cinema Catalunya
LINA YEGROS
en
EL OCTAVO MANDAMIENTO
Una exclusiva JOSE BALART
Argumento de FRANCISCO GARGALLO autor de «SOR ANGÉLICA» Dirección ARTURO PORCHET
La pel·lícula d'argument més commovedor i humà d'aquesta temporada

Agusti Bo

TOTS ELS MOBLES I TOT EL MATERIAL PER A CLASSIFICACIÓ I ARXIU

CORTS, 596. Tel. 10266

la rambla de Catalunya

(esport i ciutadania)

DECORACIÓ MOBLES TAPISSERIES LAMPARAS

TALLERS LLUHI-RISSECH EXPOSICIÓ PDEGRACIA 44

Corbs blancs

per VENTURA GASSOL

(A Joan Alavedra.)

D'ençà que ha començat la guerra d'Itàlia contra Etiòpia que la següent cada dia amb més angonya i cada dia amb un xic més d'apassionament, per què no confessar-ho?

No hi ha matí que, en reprendre el treball, la ploma no em cremi la mà per prorrompre en un cant d'exaltació a l'heroisme d'aquest admirable poble abissini que així sap lluitar i que el cor em diu que sabrà vèncer, malgrat la inferioritat del seu armament, els que en tan mala hora han intentat envair la seva terra pàtria.

I si puc ofegar tot el que la passió li inspira, és només a la idea del sacrifici més cruent al qual mai no hagués estat arrossegat cap poble en massa, com ho ha estat l'infortunat poble italià, germà nostre.

Sento en la meua ànima el deure que haurien de sentir tots els ciutadans del món de no atiar cap de les exaltacions que solen suscitar sempre

MARINETTI

les guerres i que, en lloc de crear un ambient adreçat a les aspiracions, les voltes d'elements heroics de passió que les acaben d'encendre.

Qui millor hauria de sentir-lo aquest deure són els intel·lectuals, que, al fons del fons, sempre són els que manen en el món.

Durant els anys del meu exili en aquella dolça i hospitalària Bèlgica, no em vaig cansar mai de predicar als meus amics escriptors que havien estat soldats la necessitat de constituir una Lliga Internacional, aquesta combativa i tot d'escriptors ex-combatents, per anar contra la guerra.

Jo m'imagino la influència que hauria pogut tenir en el món si homes com Remarque, Gläser, Renn, Deauville, Dorgèles, Duhamel, Latzko i tants d'altres, en lloc d'ofèndre-li només la seva obra, l'haguessin utilitzat d'un instrument de l'eficàcia política i social que fan pressentir les seves magnífiques creacions.

En suscitava aquestes reflexions el dolor i la indignació amb què acabo de llegir la reproducció d'un clogi de la guerra, aparegut a la "Stampa" de Milà, i degut al poeta futurista Marinetti.

"L'única higiene del món és la guerra."

"L'única bellesa del món és la guerra."

"La guerra és bella perquè realitza l'home mecànic perfectament, gràcies a les màscares contra el gas, al negafon terrible, al llançament i al petit carro blindat."

"La guerra és bella perquè completa el prat florit amb les orquídes flamejants de les metralladores."

"La guerra és bella perquè simfonitza les cançons, el tec tec dels fusells, les pautes silencioses i els perfums i les olors de les putrefaccions."

El feixisme no és Itàlia i la Itàlia no és el feixisme. Aquesta distinció — pel respecte que es deu al poble italià, víctima principal del feixisme i de la guerra — és justa, i cal que els estrangers la facin, perquè a Itàlia no és permès de fer-la. I si algú, malgrat que vagi disfressat d'antifeixista, gosa dir que davant del feixisme hi ha Itàlia, responeu-li que no és veritat: Itàlia no està davant del feixisme, sinó sota els seus peus.

Dijous, 5 de desembre, a les deu de la vetlla, a l'Ateneu Obrer d'Esquerra Republicana del districte sisè, Provença, 156, donarà una conferència el senyor

PERE COROMINES

sobre el tema:

Per què volem governar els homes d'Esquerra

Els trenta anys de catalanisme

per J. VENTALLÓ

S'ha parlat molt dels trenta anys de catalanisme de la Lliga.

Sobretot n'han parlat els seus afiliats i els seus dirigents, amb la pretensió de tractar de convèncer-se mutuament, que en el moment d'èsser-li reconegut a Catalunya pel Parlament constituent de la República espanyola el seu dret a l'autonomia — no pas l'administrativa — simplement, sinó l'autonomia política total, l'Ordre públic i tot, encara que no li plagui al senyor Cambó — era la Lliga la que tenia més drets que cap altre partit a "disposar" del Poder per a beneficiar-ne els interessos que defensa i afavorir-ne amics, parents i coneguts.

Els trenta anys de catalanisme de la Lliga contenen dades i esdeveniments històrics tan eloqüents com la traïció a l'Assemblea de Parlamentaris l'any 1917, recompensada amb carteres de ministre donades pel rei; la formació del Someten de Barcelona, posat al servei de la classe patronal catalana per tal d'oprimir la classe proletària també catalana; l'ajut prestat a Martínez Anido en la seva política de repressió d'una part dels catalans; la "brillant" fugida a Romania del president de la Mancomunitat, senyor Puig i Cadafalch, quan Primo de Rivera féu el cop d'Estat de 1923; les cèlebres conculcances del senyor Cambó amb el mateix dictador que havia sotmès Catalunya, en aquelles memorables cartes en les quals es mantingué un idillí apassionat, que començaven: *mi querido amigo*; la participació ministerial del senyor Ventosa i Calvell en el darrer Govern del rei, que havia vingut perseguint Catalunya i que en una de les seves darreres visites a Barcelona havia dit davant de tots els alcaldes de R. O. que no s'havia d'oblidar que ell era descendent de Felip V; la campanya de descredat que per tot Espanya havia menat, tot just reintegrat al país després de la seva fugida, el senyor Ventosa, per tal de dificultar els primers passos de la República naixent, que ja s'havia incorporat l'Estatut català entre les reivindicacions a reconèixer; l'abstenció dels tres diputats de la Lliga a les Constitucions en la votació de la Constitució que reconeixia el dret de Catalunya a la seva autonomia; la deserció de la minoria de la Lliga del Parlament català en el qual s'elaborava la nostra legislació; la demanda a Madrid que fos anul·lada la Llei de Contractes de Conreu votada pels catalans — apel·lació a Madrid que avui mateix els de la C. E. D. A. catalana consideren que, en un català, és una cosa inadmissible —; la participació en el Govern radical-cedista que ve mantenint en estat d'excepció Catalunya sota la dominació d'autoritats de nomenament governatiu, sense respecte per l'Estatut ni per la Llei Municipal catalana.

Els trenta anys de catalanisme de la Lliga vénen assenyalats per fets importants com els que deixem dits, que són una corrobtoració clara de catalanisme.

Els trenta anys de catalanisme de la Lliga van, dia per dia, des del 25 de novembre del 1905 al 25 de novembre de 1935.

El 25 de novembre del 1905 l'oficialitat de guarnició a Barcelona assaltava el *Cu-Cut!* i la *Veu*, llanguia al carrer mobles i utilitatge, i en feia unes grans fogueres. (Espero que el censor em deixarà esmentar aquest fet que pertany a la història.) El governador de Barcelona, general Fuertes, anava al davant dels assaltants, i el capità general, general Castells, s'hi incorporava a la Rambla de les Flors.

En la sessió primera que després d'aquests fets, celebrava el Senat, el 27 de novembre, el senyor Marqués de Camps, figura destacada del regionalisme en aquella època, pronunciava un discurs arbrat, qualificant-los de saqueig efectuat amb les agraïments de retribució, en *cuadrilla*, llurava a la Mesa de l'Alta Cambra una destal del regiment de Sapadors, trobada en el lloc de l'assalt, i entre altres coses deia el següent:

"Responsabilitats que yo entiendo que se deducen de estos hechos: En primer lugar, para las autoridades de Barcelona, y no necesito extenderme en esas consideraciones, puesto que se refieren a hechos ya puntualizados. Además, fuese el Gobierno liberal: esas autoridades son incompatibles con el pueblo de Barcelona, y deo a su consideración lo peligroso que es sostener en el mando a personas que no están de acuerdo con el país."

Aquestes manifestacions eren l'expressió fidel del que en aquells moments pensava la Lliga Regionalista. El senyor Marqués de Camps, senador, havia interpretat el pensament de la Lliga, i també el del poble català.

La vigília d'aquest discurs — el 26 — era la mateixa Lliga la que en un document públic deia el següent:

"El separatisme té el seu focus en els centres ministerials, i la Lliga Regionalista té l'obligació de denunciar-lo. Però si és que es vol reproduir el cas vergonyós i criminal de Cuba, lliurada a l'estranger per no concedir-li l'autonomia legalment reclamada; si és que es vol seguir francament una política de repulsió i de violència; si és que es vol desautoritzar davant dels seus conculcants els elements catalanistes que conserven la fe en la possibilitat de salvar Catalunya dins d'Espanya, la Lliga Regionalista no ho consentirà sense defugir tota responsabilitat davant dels catalans, davant dels espanyols, davant de tot Europa."

A 26 de novembre del 1905 signaven aquesta declaració: el president Albert Rossinyol; el vice-president primer, Ramon d'Abadal; el vicepresident segon, Francesc d'A. Cambó; el secretari Pere Rahola i Molines; Josep Bertran i Mustiu; Lluís Duran i Ventosa, Enric Prat de la Riba, Francesc Puig i Alfonso, etc., etc.

Després d'aquesta data han vingut esdevenint tots els fets esmentats en començar aquest article. Anaven transcorrent els trenta anys de catalanisme.

Els trenta anys s'acabaven el 25 de novembre del 1935.

El 25 de novembre del 1935 se celebrava al Palau de la Generalitat de Catalunya la presa de possessió del governador general senyor Vilallonga (espero que la censura em permetrà esmentar el que ja han dit tots els diaris), nomenat en virtut de la llei de 2 de gener del 1935, no votada pels de la Lliga, ni tan sols pels mateix senyor Vilallonga, segons ell mateix tingué la franquesa de manifestar. Segons aquesta llei, el càrrec de governador general comporta el de President de la Generalitat; segons aquesta llei.

Els gestors governatius de la Lliga a la Generalitat i a l'Ajuntament, que deuen llurs càrrecs a la gràcia del senyor Pich i Pon, que ha hagut d'èsser retirat, s'havien posat les seves millors peces llargues i s'havien fet afaitar a pèl i a repel per a quedar més brillants. I fou en aquell moment, quan un diputat català, un humil diputat català elegit pel sufragi de 143.000 ciutadans, en la llista d'un partit que en tingué més de 300.000, li digué respectuosament al senyor governador general: "Penseu que en l'esperit del poble, de President de la Generalitat no en sou ni en sereu mai!" — perquè per al poble, el President de la Generalitat ha d'èsser elegit democràticament pel Parlament català —, quan tots els grans personatges de la Lliga sentiren revoltat llur catalanisme de trenta anys, sota de llurs redingotes, i mentre els uns, encesos d'ira, cridaven: *Fuera*, i els altres deien: *Tireu-lo daltabaix del balcó*, els més sapats queien al damunt d'aquell humil diputat català de l'esquerra per tractar de fer-li justícia a cops de puny i a còsses.

Els trenta anys de catalanisme eren còsses. 25 de novembre del 1905-25 de novembre del 1935.

Les coses que passen

A la presó, per mirar les llistes del cens

"Heraldo de Madrid" escriu: "En Laborables, pueblo de la provincia de Granada, se ha dado el caso seguramente más curioso de los que acreditan el sistema caciquil puesto en práctica para sabotear la revisión del censo electoral."

No sólo no se expusieron las listas al público, sino que la Casa Ayuntamiento permaneció cerrada, haciendo imposible que ningún ciudadano pudiera ver tales listas.

Una Comisión de electores se trasladó a Granada, y en visita hecha al jefe de Estadística pudieron comprobar la exclusión del censo de gran número de vecinos "por haber perdido la vecindad", cosa absolutamente inexacta.

La referida Comisión encargó al comerciante granadino don Antonio Molero que requiriera a un notario para que diera fe de lo ocurrido. El señor Molero cumplió el encargo, llevando a Laborables al notario de Guadix don Eduardo Valenzuela, quien después de las oportunas comprobaciones levantó el acta correspondiente y regresó a su residencia.

El señor Molero quedó en Morena en casa de un tren para Granada. Se le unieron otros hermanos políticos y sobrinos en total seis personas contando al repetido señor Molero. Pues bien: avisada la guardia civil se presentó en la casa indicada, procediendo a la detención de todos los presentes bajo pretexto de reunión ilegal. Veinte horas después de conducidos a la cárcel de Laborables fueron puestos en libertad "provisional" por el sargento de la guardia civil.

Senyals dels Governos

A Madrid funciona des de 1918 el Grup Escolar Cervantes, en el qual se quedaven a dinar diàriament dos-cents infants. De resultes de la llei de restriccions del senyor Chapaprieta, que ha tret un grapat de milions de pressupost de Cultura per a posar-los a Guerra i als organismes armats de Governació, dissabte fou el darrer dia que aquests dos-cents infants es pogueren quedar a dinar a l'escola. Des d'avui dinaran a casa... o no dinaran i passaran gana. Així en dona compte en un emocionant reportatge "Diario de Madrid".

MARCEL·LI DOMINGO A REUS

Per no haver rebut a temps el text de la conferència pronunciada ahir a Reus per Marcell Domingo no podem publicar-la com seria el nostre gust.

L'acte, organitzat pel Centre Republicà Autonomista, constituí un èxit de públic i d'entusiasme.

Largo Caballero

per GRANIER-BARRERA

Dissabte va sortir definitivament — això de definitivament, tractant-se d'aquest país, és un dir; posem, doncs, definitivament per aquesta vegada — de la presó de Madrid el camarada Largo Caballero. Aquest home, aquest company, que ha conegut durant la seva vida persecucions i també les honors més altes, no podia esperar, de segur, l'últim homenatge que li ha estat reit per uns Governos reaccionaris: tenir-lo a la presó quatre-cents dies llargs i acabar absolut-lo lliurement, amb tots els pronunciaments favorables.

Això, que es fa cada dia amb tota mena de ciutadans, en el cas del company Largo Caballero, agafa una major importància, fins a esdevenir monstruós. No per la qualitat per-

L'Excm. Sr. FRANCISCO LARGO CABALLERO, diputat en exercici, membre del Consell d'Estat, representant permanent d'Espanya a l'Oficina Internacional del Treball (Organisme de la Societat de Nacions) i membre de la seva Comissió Administrativa, president del Partit Socialista Obrero Español, secretari de la Unión General de Trabajadores de España, delegat espanyol a la Federación Sindical Internacional des de la seva fundació, membre del Consell general de la Internacional Socialista Obrera, etc., que ha estat a la presó tretze mesos llargs, amb la casa embargada, per acabar absolut-lo lliurement

sonal del camarada Largo Caballero, car ja sabem que dintre la República no hi pot haver privilegis, sinó per les circumstàncies que en ell concorren, derivades dels càrrecs que exercia en el moment de la seva detenció — 13 d'octubre de 1934 — i de la representació que ostenta. En primer lloc, Largo Caballero era diputat; i en el seu cas s'ha reproduït, agreujada, la vergonya d'aquells suplicatòris contra Azàña i contra Bello — sense perjudici d'elevar aquest últim després d'haver-lo assassinat — votats per la Lliga i altres fraccions "per a facilitar l'acció dels Tribunals", sense perjudici de mirar-se molt, pocs mesos després, a portar als Tribunals lliures reconeguts malgrat les proves evidents. Després hi ha la representació internacional, oficial, de Largo Caballero: membre del Consell d'Estat, representant obrer permanent d'Espanya (fins durant la Dictadura) a l'Oficina Internacional del Treball, organisme integrant — col no oblidar-ho — de la Societat de Nacions, la seva detenció prolongada i absurda posa en evidència un Estat i un règim davant l'opinió del món sencer.

En efecte: Largo Caballero, ex-diputat per Barcelona i per Madrid (llavors que l'amnistia de 1918 el tragué del presidí on complia condemna pel moviment de l'any anterior), ex-diputat per Madrid a les Corts Constituents, President del Partit Socialista Obrer Espanyol, Secretari de la Unión General de Trabajadores, havia assistit en nom dels obrers d'Espanya a totes les reunions internacionals que han anat creant, en la post-guerra, el dret social, el dret dels treballadors dintre la societat democràtica capitalista. D'ençà d'aquella ja llunyana conferència de Washington — a la qual, paradoxalment, va ésser delegat dels patrons l'avui mort i enterrat en política Alfons Sala Argemir, junt amb altres senyors vagues, totalment oblidats mentre perdura l'acció del representant socialista —, Caballero havia portat sempre amb dignitat, dintre la més estricta disciplina de partit, la representació dels treballadors organitzats d'Espanya. Fundador de la Federación Sindical Internacional, era també en el moment de detenir-lo membre del Consell Administratiu de l'O. L. T., i, encara, membre del Consell General de la Internacional Socialista Obrera. Més d'una vegada, en els últims temps, la representació d'aquests organismes s'havia dirigit als Governos estrangers interessant-se pel vell obrer. Sempre rebien respostes severs d'aparença irrefutable: estava processat, a mans de la justícia, i pesaven damunt d'ell acusacions concretes. Al capdavant les greus acusacions concretes s'havien reduït als textos d'uns discursos que tothom podia haver escoltat o llegit molt abans dels fets d'octubre, i al·lrament aquests famosos discursos estaven tots compresos en l'amnistia votada pels mateixos monarques.

Ha estat tractat, doncs, amb evident injustícia. I, encara que això no ens sorprèn gens, val la pena de notar-ho. L'han tractat pitjor, per

exemple, que la Dictadura de Berenguer. Llavors del moviment de 1930, quan van assassinar els herois de Jaca, i Largo Caballero els salvà la vida a l'actual President de la República, en ocasió d'aquella misteriosa crida nocturna per telèfon a la presó de la Moncloa, hi va haver un temps d'empresonament i un procés, és cert; però, a part que l'empresonament va ésser molt més curt i molt més benèvol, al capdavant calgué una condemna. Pòser pel·lisses, potser per salvar formes, però hi hagué condemna, i allò podia ésser una excusa, si no una raó, de caràcter legalista. A més, en aquell moment Largo Caballero no ostentava cap representació. I, encara, actuava públicament com a cap visible d'un moviment revolucionari efectiu, fiant el manifest pel de gallardia del Comitè Revolucionari. Ara no hi ha base, s'interposa la immunitat parlamentària, la representació internacional del Consell d'Estat i de l'O. L. T., al cap d'un any ben llarg, i absolut-lo. Si Azàña ha fet un llibre duríssim sobre el seu gratut emprossament, el camarada Largo Caballero podria escriure tota una enciclopèdia, molt més dura, de forma i de concepte, no cal dir-ho, que l'obra del cap republicà.

Mentrestant, l'empresonat il·lustre, quasi sexagenari, ha hagut de passar per la tristesa de perdre la seva companyia, i de saber com el regatejaven — a ell, fundador de la República — les hores que podria passar en presó atenuada per a acompanyar-la al darrer sogorn.

Les coses que passen

A «La Veu» estaven espantats

Josep Pua escriu a La Veu: "Ahr 30 de novembre, va ésser tràgic, i a mesura que el temps passa i gent es recorda d'aquesta data". De seguida explica l'audació ataca-ment a l'Ajuntament de Madrid i l'absolució del senyor Largo Caballero. Josep Pua diu a propòsit d'aquest darrer:

"Aquesta absolució ha produït una enorme sensació, i aquest fet es considera també susceptible d'influir d'una manera molt intensa l'estat d'esperit de l'opinió pública."

Comprenem que els de la Lliga adoptin aires de tragèdia. Ja tenen raó, ja.

Ah! I quant a l'atracament, no més hem de fer-ho memòria que quan a Barcelona un pagès de fora era víctima del vulgar "timo de les misses", "La Veu" cultivava a posar un gran titular a tres columnes així: "L'ordre públic a mans de les esquerres".

Ara que governa la Lliga ja faran el favor, si els plau, de posar-se ells mateixos el titular.

Inaudit

"Renovación", diari de Barcelona, que porta sota la capçalera: "Fundador: Alejandro Lerroux García", publica ahir un títol d'article a tres columnes, a primera pàgina, que diu:

"Hay que hacer la revolución social."

D'això se'n diu... Vosaltres mateixos qualifiqueu-ho. I no diem que ho qualifiquin els asturians, per respecte a les famílies dels que escriuen a "Renovación".

L'ordre públic a mans

de les dretes

Estadística donada pel ministre de la Governació, senyor de Pablo Blanco en les seves declaracions als periodistes el dissabte passat:

"Atrocs cometides en España: enero, 41; febrero, 59; marzo, 43; mayo, 18; junio, 17; julio, 11; agosto, 11; septiembre, 6; octubre, 15. De estos hechos corresponden a Madrid los que siguen: enero, 1; febrero, 8; marzo, 7; abril, 5; mayo, 2; junio, 4; julio, 6; agosto, 2; septiembre, 2; octubre, 0."

GRAN PRICE

Diumenge, 8 de desembre. Conferència pública per

Josep A. Trabal

diputat a Corts d'Esquerra Republicana de Catalunya. Tema:

«Present i futur de l'esquerrisme»

A les onze del matí.

—Com és que s'ha embolicat a favor d'un català, senyor Royo?

—Home, és que l'Emiliano era a Mèxic.